

BEN KANE

ORLOVÉ
V BOUŘI

3. DÍL TRILOGIE

VYŠEHRAĐ

Orlové v bouři

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Ben Kane
Orlové v bouři – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

ORLOVÉ
V BOUŘI

BEN KANE

ORLOVÉ
V BOUŘI

VYŠEHRAĐ

Věnováno irským ragbistům minulosti i současnosti. Dávali jste – a dáváte – všem čtyřem hrdým provinciím tolik radosti a my vás za to milujeme. Rok 2016 se nesmazatelně zapíše do historie irského ragby jako rok, kdy Irsko zvítězilo nad Novým Zélandem, Austrálií a Jihoafrickou republikou.

Tuto slávu však kalí předčasné úmrtí dvaadvaceti letého Anthonyho Foleyho, bývalého reprezentanta Munsteru a Irska. Svou knihu proto věnuji i tomuto vynikajícímu ragbistovi, který nás opustil příliš brzy.

POSTAVY

(jména označená hvězdičkou patří historickým osobám)

Římané a jejich spojenci

- Lucius Cominius Tullus**, vrchní centurion, původně z osmnácté legie, nyní z páté
- Marcus Crassus Fenestela**, Tullův *optio* neboli zástupce*
- Germanicus Julius Caesar**, nevlastní vnuk Augusta a synovec Tiberia, guvernér provincie Germánie a Tres Galliae*
- Lucius Seius Tubero**, římský šlechtic, nyní legát v legii a Tullův nepřítel*
- Marcus Piso**, Tullův voják
- Metilius**, Tullův voják a Pisův kamarád
- Calvus**, další Tullův voják
- Dulcius a Rufus**, Tullovi vojáci
- Bassius**, *primus pilus* páté legie
- Tiberius Claudius Nero**, císař a nástupce Augusta*
- Lucius Stertinius**, jeden z Germanikových generálů*
- Aulus Caecina Severus**, vojenský velitel Dolní Germánie*
- Caius Silius**, vojenský velitel Horní Germánie*
- Lucius Apronius**, Germanikův legát*
- Potitius**, Tullův centurion
- Flavus**, Arminiův bratr*
- Aemilius**, *primus pilus* první legie*
- Chariovalda**, náčelník kmene Batavů a spojenec Říma*
- Caedicius**, velitel tábora a Tullův přítel*
- Publius Quinctilius Varus**, mrtvý guvernér Germánie, který se roku 9 nechal i s celou armádou vlákat do pastí*
- Nero Claudius Drusus**, Germanikův otec a generál, velel několika tažením do Germánie*

Gaius, voják, který dlužil peníze Pisovi
Gnaeus Aelius Gallo, voják, jehož zajali Marsové
Arimnestos, řecký vojenský felčar

Germáni a ostatní

Arminius, náčelník germánského kmene Chersků; strůjce
přepadení Varových legií a zapřisáhlý nepřítel Říma*
Maelo, Arminiův oddaný zástupce
Degmar, náčelník Marsů a bývalý Tullův sluha
Thusnelda, Arminiova manželka*
Mallovendus, náčelník kmene Marsů*
Horsa, náčelník kmene Angrivariů
Inguiomerus, Arminiův strýc a spojenec, náčelník velké části
kmene Chersků*
Gerulf, náčelník kmene Usipetů
Osbert, Arminiův bojovník
Gervas, bojovník z kmene Usipetů, který se spojil s Arminiem
Turdus, bojovník z kmene Dolgubnů
Segestes, otec Thusneldy, spojenec Říma a náčelník části
kmene Chersků*
Adgandestrius, náčelník kmene Chattů
Artio, osiřelá dívka, kterou zachránil Tullus v předchozím díle
Orlové ve válce
Sirona, galská žena, která se Artio ujala
Macula, toulavý pes, kterého se ujal Piso
Scylax, pes dívky Artio

Prolog

Podzim roku 15

Poblíž římské pevnosti Vetera
na hranicích s Germánií

Podzimní slunce vykouklo mezerou v nízkých mracích a jeho paprsky se odrazily od bojové zástavy páté legie. Mnozí by řekli, že to je znamení bohů. Ať už to bohové zařídili nebo ne, ten záblesk upoutal pozornost všech k zářícímu zlatému orlovi. Vrchní centurion Lucius Cominius Tullus byl jako zhypnotizovaný. Zapomněl na ostrý západní vítr a jen zíral. Z orla, který seděl na překřížených blecích, roztažená křídla zvednutá za sebou, a jehož držel prostovlasý *aquilifer* vysoko nad hlavou, vyzařovala síla. Tento hmatatelný symbol ducha legie a obětí, které jeho vojáci přinesli, vyžadoval úctu a oddanost.

Jsem tvůj služebník, pomyslel si Tullus. Pořád tě následuju.

Ani tentokrát se od orla nedočkal žádné odezvy.

Tullus trpělivě stál a díval se. Odpověď přišla vzápětí, když se *aquilifer* pohnul. Sluneční paprsky se odrazily od orla znovu a tentokrát Tulla oslnily. Zmocnila se ho posvátná hrůza, zamrkal a zopakoval přísahu, že bude orlovi sloužit až do smrti. Než ji dokončil, padl na něj smutek. Ačkoli byl oddaný voják, tohle nebyla bojová zástava, o které se mu zdálo a kvůli níž se noc co noc budil ze spaní celý zpocený a s tlukoucím srdcem.

Tullova duše vždycky patřila orlovi osmnácté legie, v níž sloužil patnáct let. Tuto legii spolu s dalšími zmasakroval před šesti lety náčelník Cherusků a bývalý spojenec Říma Arminius. Tullus sice to krveprolití přežil a zachránila se s ním i hrstka jeho vojáků, ale jizvy na duši se dosud nezahojily. Myslel jen na to, jak se Arminiovi pomstít, a ze všeho nejvíc si přál získat

zpátky orla osmnácté legie. Když se jim nedávno podařilo sebrat Germánům jednu ze tří ztracených zástav, zatoužil ještě naléhavěji dostat zpátky i ostatní.

Vzadu kdosi zakašlal a vrátil Tulla do přítomnosti a na přehlídku. Za ním nalevo i napravo se seřadily kohorty páté legie. Kolmo na ně se postavili muži z dvacáté první legie z Vetery a utvořili tak druhou stranu obdélníka. Třetí stranu zaujímala auxilia pěchoty a jezdeckva. Z přehlídky byli omluveni jenom strážci ve službě a nemocní.

Všichni byli v pohotovosti a čekali. Už nejsou tak nadšení, pomyslel si Tullus, když si prohlížel lhostejné tváře mužů, ale sotva jim to mohl mít za zlé. Byla taková zima, že člověku tuhly kosti, ale pláštěnky měli zakázané. Germanicus si přál, aby jeho jednotky vypadaly co nejlíp a aby se jim blýskala zbroj i zbraně. Smyslem přehlídky bylo oslavit úspěšné tažení do Germánie, které skončilo před měsícem. Generál chtěl vyznamenat vyšší důstojníky, kteří prokázali největší statečnost, a kromě toho ocenit i odvahu jednotlivých vojáků. Tullus si v oslavách zrovna neliboval, ale po těžkých ztrátách, které utrpěli v létě, podobné příležitosti pozvedly mužům morálku.

Po dalším silném poryvu větru mu naskočila husí kůže na rukách i na nohách. Ještě aby mi tady chlapi nastydli, pomyslel si a hlasitě zavelel, že mají dovoleno dupat a hýbat se na místě. I on to dělal asi půl minuty, a když se rozhlédl a po Germanikovi nebylo ani památky, využil toho. Procházel mezi řadami, tu a tam s vojáky zažertoval a přesvědčil se, že kohorty dalších pěti centurionů jsou v pořádku.

S vojáky, co přežili Arminiovo přepadení, se život nemazlil. Většinu převeleli do jiných jednotek, a tak ztratili kamarády. Situaci Tullovi ještě ztěžoval zlomyslný tribun Tubero, s nímž se často dostával do konfliktu. Tullus přišel o hodnost vrchního centuriona druhé kohorty osmnácté legie a byl degradován na obyčejného centuriona v nejnižší postavené sedmé kohortě páté legie, nyní jeho domovské. Po pěti letech ho Germanicus náhodou poznal v Římě a díky tomu se mohl vrátit na původní pozici jako velitel sedmé kohorty.

Po tragédii v Teutoburském lese se Tullus musel s většinou vojáků, které zachránil, rozloučit. Zůstalo mu jich jen několik, a to díky Caediciovi, jednomu z mála jeho přátel s vyšší

hodností. Děkoval za tu laskavost každý den. První místo mezi starými vojáky zaujímal jeho šlachovitý ryšavý optio Marcus Crassus Fenestela. Další dva byli stateční a šikovní legionáři Piso a Metilius – Tullus je při obchůzce oba pochválil.

Když si prohlížel jednotlivé tváře, uvědomil si, že vojáci z jeho nové centurie jsou stejní jako ti, které vedl předtím. Bylo mezi nimi pár vynikajících osobností, ale většina byla průměrná. Pochopitelně nechyběla ani hrstka mizerných vojáků – povalečů a kverulantů. Velel jim železnou pěstí, ale stejně si nedali říct. Jeho lidé, stejně jako celá jednotka, budili hrůzu. V právě ukončené trestné výpravě si počínali velice statečně. Tullus na ně byl hrdý, ale moc často to nepřiznával. Přílišná chvála je ke škodě.

Z hradeb pevnosti, vzdálené asi čtvrt míle, se ozvalo troubení. „Hlavy vzhůru, vypnout prsa. Štíty zvednout, uchopit oštěpy,“ vyštěkl. „Přijíždí Germanicus.“

„Dá nám něco, pane?“ zavolal kdosi ze zadních řad.

„Rozdá nám peníze?“ ihned se přidal další. „Nebo možná víno?“

Centurioni často trestají vojáky, když mluví bez vyzvání, ale Tullus byl z jiného těsta. Je zima, stojí tady už víc než hodinu, takže podle něj byly ty dotazy oprávněné. „Peníze nečekejte, bratři,“ odpověděl a usmál se, když zklamaně zaúpěli. „Tahle centurie, tahle kohorta neudělaly dost, aby si to zasloužily. Ale víno by být mohlo.“ Potichu spokojeně zamručeli a smáli se jako blázni, když jim řekl, že víno mají zaručené – od něj. „Bude to jen malé gesto, bratři,“ prohlásil a vydal se zpátky na své místo na pravé straně přední řady. „Tohle léto jste si vedli dobře.“

Oči všech se teď obrátily na cestu vedoucí od pevnosti a na blížící se skupinu jezdců. Těsně za nimi přicházela kohorta pretoriánů, kteří sloužili jako Germanikova osobní stráž. Když byli první jezdci asi sto metrů od legionářů, prefekt tábora udělal domluvené gesto. Tullus a všichni vrchní centurioni vydali rozkaz trubačům svých kohort. Podzimním vzduchem se rozlehla slavnostní fanfára. Několikrát se zopakovala a utichla přesně ve chvíli, kdy Germanicus vystoupil na nízké pódium vztyčené na čtvrté straně obdélníkového cvičiště. Pretoriáni se rozestavili vedle něj po obou stranách.

Při pohledu na velitele, jehož impozantní vzhled budil úctu a do jisté míry i strach, vydechli úžasem. Vypadá velkolepě, musel uznat Tullus. Germanicus byl vysoký, urostlý a ani na tu

dálku se nedal přehlédnout. Zbroj mu zářila, jako kdyby mu ji vyleštili sami bohové. Rudá šerpa kolem pasu oznamovala všem, že je to generál. Kromě toho byl guvernér Tres Galliae a Germanie. Cynici by mohli říct – samozřejmě jen v soukromí – že je to pohledný šlechtický mladíček, co si hraje na vojáky, ale Germanicus takový nebyl ani náhodou. Do vínku dostal velitelské vlohy, odvalu, charisma a tvrdost a díky tomu se z něj stal vynikající vojevůdce.

Při neformálnějších příležitostech mohli legionáři Germanika pozdravit, ale teď, když vystupoval po schodech na pódium, zavládlo naprosté ticho a směli to udělat jen vyšší důstojníci.

Tullus se usmál, když velitel tábora vyzval Germanika, ať se posadí, ale generál to zdvořile odmítl. Chystá se promluvit ke svým jednotkám, pomyslel si Tullus s hrdostí. Co by to byl za velitele, kdyby přitom seděl na zadku?

„Stateční legionáři páté a dvacáté první legie. Udatní příslušníci římských auxilií,“ zvolal Germanicus a jeho hlas se nesl ve větru. „Vynikající vojáci celé říše, zdravím vás.“

„GER-MA-NI-CUS!“ odpovědělo dvanáct tisíc hrdel, mezi nimi i Tullus. „GER-MA-NI-CUS!“

„Na jaře jsme přešli přes Rýn. My a tisíce dalších,“ pokračoval Germanicus. „Čtyřicet tisíc císařských vojáků se stejným posláním. Vešli jsme na nepřátelské území, abychom pomstili naše mrtvé. Generála Vara a jeho legie, které krutě povraždil Arminius a jeho zrádní spojenci. Šli jsme tam, abychom zničili kmeny, které se ještě nepodvolily Římu, a abychom zabili Arminia. Šli jsme tam, abychom získali zpátky tři orly, jichž se zmocnil nepřítel.“ Germanicus zvedl ruku a utišil aplaus vojáků. „Částečně jsme uspěli. Několik kmenů jsme vyhladili – Marse, Chatty a Bructery. A oslavu si zaslouží i návrat orla devatenácté legie.“

Ozval se hlasitý jásot. Germanicus nechal legionáře projevit radost a znovu prokázal, jak dokáže pracovat s davem.

V Tullovi zahlodala známá hořkost – jejich snažení ještě není u konce. Nebude mít klid, dokud se nevrátí domů také orel osmnácté. A nebude spokojený, dokud bude žít Arminius, zodpovědný za ztrátu drahocenné zástavy a za vyvraždění jeho mužů. Krev za krev, pomyslel si a představil si, že má Arminia

na mušce. Ten zrádce – kdysi spojenec Říma – musí za své činy zaplatit.

„Navzdory úspěchům i šťastnému návratu našich vojáků máme před sebou ještě spoustu práce,“ pokračoval Germanicus, když křik utichl. „Příští rok na jaře nás čeká další tažení. Znovu vás povedu přes řeku k vítězství. Arminia a jeho podle spojence opět přemůžeme a získáme zpět dva zbývající orly. Řím znovu zvítězí!“ Pravou ruku zatnul v pěst a zvedl ji do výšky.

„ŘÍM! VI-TRIX!“ zakřičela stovka mužů z páté legie.

Volání se opakovalo. Rozléhalo se po cvičišti a stoupalo k zamračené obloze, jako by oslovovalo samotné bohy. „ŘÍM! VI-TRIX! ŘÍM! VI-TRIX!“

Germanicus to sledoval s uspokojením a Tullus si pomyslel, jak je chytrý. Jeho slova dokonale zabrala. A až rozdá medaile za statečnost a spoustu vína, oddanost vojáků ke svému veliteli se ještě zvýší. A vydrží jim měsíce.

Jako první byli oceněni vyšší důstojníci. Plnou výstroj vítězného generála obdržel Caecina, zkušený velitel jednotek na dolním toku řeky Rhenus, který vedl toho léta čtyři legie během zákeřného přepadení při návratu domů. Caecina měl viditelně velkou radost, když mu Germanicus nasadil zlatý vavřínový věnec a předal ebenovou velitelskou hůl, vyšívanou tuniku a rudou tógu. Stejně pocty se dostalo legátovi z této legie Aproniovi. Tulla popudilo, že zlatou členku dostal i nově jmenovaný legát páté legie Tubero.

Ačkoli vojáci oslavovali i další vyšší důstojníky, jejich odezva byla mnohem hlasitější, když přišla řada na další skupinu statečných – na centuriony a nižší důstojníky. Tullus s uspokojením sledoval, když před Germanika povolali asi tucet mužů a dostali od něj faléry – zlaté a stříbrné kulaté ozdoby, které se nosily na popruhu na prsou, nebo řetízky na krk ze stejných drahých kovů. Poté co byl vyznamenán poslední voják, Germanicus zůstal stát.

Zavládlo ticho a všichni netrpělivě čekali. Teď jsou na řadě nejstatečnější legionáři a příslušníci auxilií, uvědomil si Tullus a přejel pohledem po napjatých tvářích svých lidí.

„Než zmíním vás, stateční římsí vojáci,“ prohlásil Germanicus a vyvolal další vzrušené výkřiky, „musím povolat ještě

jednoho důstojníka.“ Znovu se odmlčel. Tentokrát se rozhostilo hrobové ticho, v němž bylo slyšet jen kvílení větru.

Toto vyznamenání – oddělené od vyznamenání centurionů – se vymykalo obvyklému protokolu. Tullus, zvědavý jako ostatní, poslouchal.

„Předstoupí vrchní centurion Lucius Cominius Tullus ze sedmé kohorty páté legie,“ zvolal Germanicus hlasitě, až se to rozlehlo po cvičišti.

Zaskočený Tullus si nebyl jistý, jestli se nepřeslechl. Cítil však na sobě pohledy svých vojáků a slyšel jejich radostné mumláni. Sakra, řekl si v duchu. Nezdá se mi to. Uběhlo deset vteřin. Na pódiu asi dvě stě kroků od něj čekal Germanicus.

„Měl byste jít nahoru, pane,“ zasyčel na něj Piso.

Rychle se vzpamatoval. Lekl se, aby jeho váhání Germanika neurazilo, a tak vystoupil z řady. Vyrázil toporně se sevřeným žaludkem k pódiu a tisíce očí na něm visely.

Ve vzdálenosti přibližně deseti kroků se postavil do pozoru a upřeně se díval Germanikovi na prsa. „Vrchní centurion Tullus, sedmá kohorta, pátá legie, pane!“ zvolal.

Tím, že stál generál na pódiu, vypadal ještě vyšší a tyčil se nad Tullem jako obr. „To ti to trvalo, vrchní centurione,“ zamračil se Germanicus.

„Trvalo, pane,“ zajíkl se Tullus. „Zaskočilo mě, že jsem byl vyzván. Omlouvám se.“

Germanikovi zaškubaly rty. „Omluva je přijata.“

Tullus si uvědomil, že to generála pobavilo, a nevěděl, jestli mu to má lichotit, nebo vadit.

Germanicus znovu zvažněl. „Římští vojáci,“ křikl. „Mnozí z vás vrchního centuriona Tulla znáte. Je to zkušený důstojník a slouží říši víc než třicet let. Ještě před šesti lety byl v osmnácté legii. Když tuto jednotku a dvě další potkala katastrofa v Teutoburském lese, skoro všichni vojáci pod Varovým velením zemřeli nebo padli do zajetí. Nikoli Tullus. Jako hrdina z dávnověku bojoval dál spoustu dní, přestože se zdálo, že si bohové přejí, aby všichni Římané na tom prokletém místě zemřeli. Zachránily se necelé dvě stovky mužů, většina z nich po jednom nebo po dvou z jednotlivých útvarů. Tullus jich přivedl do bezpečí patnáct. *Patnáct!* Tito čestní legionáři žili pro to, že jednou se pomstí.“

Znovu se ozvaly ovace.

Tullus, překvapený jako nikdy předtím, doufal, že Germanicus skončil, jenže jeho naděje byla lichá. Generál se jen nadechl.

„Vrchní centurion Tullus a jeho muži zachovali Římu věrnost i během těžkých časů po smrti našeho božského otce Augusta a potom riskoval vše, aby mi zachránil život.“ Raději se nezmínil o krvavém povstání z loňského roku, protože to bylo ožehavé téma, a pokračoval: „Během tažení, které právě skončilo, se Tullus vyznamenal při nejedné příležitosti, především v těžkém boji na silnici Dlouhé mosty. Tohle nebylo poprvé, kdy se Tullus projevil jako velitel, jako pravý syn Říma – počet falér na jeho hrudi je toho důkazem. Jeho vojáci ho milují, a kdyby to po nich chtěl, šli by za ním i do pekla. Váží si ho i ostatní centurioni a uznávají ho tribuni a legáti nejedné legie. Nenapadá mě jiný důstojník, který je lepším příkladem ctností, než ten, který právě stojí přede mnou.“ Germanicus vztáhl k Tullovi ruce, dlaněmi vzhůru, a projevil mu tak své uznání.

Po chvíli ticha se nad cvičištěm ozval hlasitý pokřik. „TUL-LUS! TUL-LUS!“

Tulla to dojalo. To jsou hlasy jeho vojáků – na to by vsadil život. K jeho úžasu se přidali i ostatní – nejdřív další legionáři páté legie a potom i z dvacáté první. Pozadu nezůstali ani příslušníci auxilií.

„TUL-LUS! TUL-LUS!“

„Tulle,“ prohlásil Germanicus důrazně. Přesvědčivě.

Ten zvedl hlavu a podíval se generálovi do očí. „Pane?“

„Kdyby Řím měl deset tisíc mužů, jako jsi ty, dobyl by celý svět.“

„Děkuju, pane,“ odpověděl Tullus a ze všech sil se snažil, aby se mu netřásl hlas.

Pokřik zeslábl a Germanicus zvedl ruku, ať se všichni ztiší. „Na výraz uznání statečné služby říši bude Tullus povýšen. Od nynějška to bude centurion Tullus z druhé centurie, páté kohorty, páté legie.“

„TUL-LUS! TUL-LUS!“

Nebýt souhlasného pokřiku jednotek a větru, co mu chladil tvář, myslel by si, že je to jenom neskutečný sen. To je obrovské povýšení. Přehlídkově Germanikovi zasalutoval. „Prokázal jste mi velkou čest, pane.“

„Potěšení je na mé straně, Tulle,“ prohlásil Germanicus slavnostně. „Budu tě potřebovat zase na jaře. Arminia a jeho spojence musíme porazit – a orla tvé legie nepříteli sebrat.“

„Budu připravený, pane,“ slíbil Tullus a nadýmal se pýchou.

ČÁST PRVNÍ

Zima roku 15

Nedaleko římské pevnosti Vetera,
na hranicích Germánie

Kapitola první

Tullus si zašel do osady nedaleko vojenského tábora ve Veteře. Byl chladný zimní den s jasnou oblohou a slunce stálo nízko nad obzorem. Ledový vzduch ho páčil v plicích. Na střechách chýší i na úzkých pěšinách mezi nimi ležela tlustá vrstva sněhu a dlážděné cesty pokryla nahnědlá břečka. Každý, kdo tudy šel, ať už to byl civilista nebo voják, měl na sobě pláštěnku. Neutěšený pohled byl dokonce i na toulavé psy. Ani mráz však nedokázal Tullovi zkazit náladu. Měl volno a byl zpátky v pevnosti. Všechno, co se týkalo jeho mužů, bylo, jak má být. A nejen to. Od návratu z východního břehu řeky Rhenus před třemi měsíci tu život plynul poklidně.

Je lepší občas se nudit, než se ve dne v noci bát, že přijde útok, jak to on a jeho lidé zažívali během letního tažení. Zahnal vzpomínky plné krve. Dnes bude odpočívat. Nejdřív si zajde do nových lázní vykoupat se a na masáž a pak si v oblíbeném hostinci U Vola a pluhu dá něco dobrého k jídlu a pití.

Při vzpomínce na jeho majitelku Sironu se mu vrásčítá tvář celá rozzářila. Tahle temperamentní dobrosrdečná galská žena měla pěknou postavu a povahu, co se hodila k centurionovi. Už se o ni ucházel několik let a pokaždé ho odmítla. Nakonec dospěl k závěru, že člověk by si měl zachovat hrdost. Sirona pro něj byla ztracený případ, i když za ní mohl chodit, protože se starala o jeho adoptivní dceru Artio. Tullus Sironě sice už tolik nenadbíhal, ale ani čas jeho vášeň neutlumil.

Když před třemi měsíci překročil most z Germánie a vrátil se do Vetry, konečně mu osud ukázal laskavější tvář. Sironin krásný úsměv, kterým ho obdařila, by dokázal prozářit i tmavý pokoj. Povzbuzen tím rychle své dvoření obnovil. Bohužel se

předtím notně posílil vínem. To byla první chyba. A druhou chybu udělal, když se ji hned pokusil políbit. Ještě cítil facku, která mu přistála na tváři. Uběhlo deset dní, než směl ponížený Tullus vkročit do jejího hostince, a dalších dvacet, než se jejich vztah přiblížil bývalé srdečnosti.

Práce kvapná, málo platná. Kopl vztekle do bělostného sněhu a řekl si, že odejít do války není tak těžké, jako snažit se pochopit ženy.

„Zdravím, centurione,“ zavolal na něj legionář, kterého potkal, a zasalutoval mu. Tullus pustil Sironu z hlavy a vybavil si slavnostní předávání vyznamenání, které se konalo před měsícem. Nepřestával se divit, že ho Germanicus povýšil do významné funkce centuriona první kohorty, ale je to tak, stalo se to. Před lety, kdy vedl druhou kohortu osmnácté legie, by takový postup možný byl, ale potupa, že přežil Arminiovo přepadení, mu další kariérní postup znemožnila. Germanicus však věřil, že v něm něco je, a po nedávném vyznamenání stál Tullus nad všemi centuriony v legii, vyjma *prima pila*.

Tulla dojalo, když mu na slavnosti po Germanikově proslovu legionáři hlasitě provolávali slávu. I teď, když na to vzpomínal, z toho byl v rozpacích a rozhlédl se kolem sebe. Samozřejmě se nikdo nedíval a musel se tomu zasmát. Kousek dál bušil do kovadliny kovář a jeho pomocník ho při tom sledoval, takže neměl zájem o vojáka jdoucího kolem. Totéž se opakovalo s bednářem, který nasazoval železné obruče na nový sud, i s klejícím truhlářem, jemuž sklouzla pila, a on si odřel kotníky. Nevšimli si ho ani další lidé v pláštěnkách a s kapucemi na hlavách, protože spěchali, aby byli co nejdřív tam, kam mířili.

Dokonce i bosý hubený kluk, který se k němu přitočil, to udělal ze zjištěných důvodů. „Nemáte nějakou minci, pane?“ žadonil.

Tullus obvykle na takovou prosbu odpověděl nadávkami, ale chlapcovy propadlé tváře a hubené ruce a nohy v něm vyvolaly soucit. Stárnu a jsem sentimentální, pomyslel si a vyzval z měšce nejen měděný *as*, ale taky stříbrný *denár*. „Kup si za to něco teplého k jídlu,“ poručil mu, když mu mince hodil. Jak letěly vzduchem, zaleskly se na slunci. „Kup si taky pláštěnku nebo boty.“

Chlapec se rozzářil – „Tisíckrát vám děkuju, pane!“ – ale v tu chvíli střelil pohledem doleva.

Podíval se tam i Tullus a v duchu zaklel. Před obchodem posedával další kluk. Tenhle byl dobře živený, třikrát větší než Hubendíra před ním, a podle toho, jak se uculoval, bylo jasné, že všechno viděl. Jakmile by Tullus odešel, ty mince by chlapci sebral. A Hubendíra by se neubráníl.

Tulla to rozzuřilo. Vyrazil a přimáčkkl lépe živeného kluka ke zdi držadlem *vitisu*.

Ten hlasitě zaječel. „Nic jsem neudělal, pane.“

„Ale udělal bys, ty pacholku. Chtěls mu ukrást moje peníze, vid’?“ zeptal se Tullus a hodil hlavou k Hubendírovi, který to sledoval s vytřeštěnýma očima.

„Ne, nechtěl, pane. Já...“ Kluk vyjekl bolestí, když ho Tullus dloubl vitisem do břicha.

„Nelži mi.“ Tullus upřel na kluka drsný pohled, před kterým uhýbali i tvrdí legionáři. Ten ihned sklopil zrak a Tullus mu zasyčel do ucha: „Jestli se někdo toho kluka dotkne nebo mu vezme peníze – to znamená ty a tví mizerný kamarádi – najdu si vás a jako že jsou bohové nade mnou, budete litovat dne, kdy jste se narodili. Je to jasný?“

„Ano, pane.“ Chlapcův hlas byl o dva tóny vyšší než předtím. „Nepřiblížím se k němu, pane. Přisahám na matčinu smrt.“

Tullus spustil vitis a nechal svou oběť utéct. Kluk se tak bál, že se ani neohlédl.

Centurion počkal, než zmizel, a nepřekvapilo ho, že Hubendíra tam pořád stojí a tváří se uctivě. „Děkuju, pane. Je to darebák. Je...“

Tullus ho přerušil, aby si udržel odstup. „S nikým se o ty peníze neděl.“

„Nebudu, pane. A kdybych mohl někdy pomoci...“ Chlapec najednou zmlkl, protože ho opustila odvaha. Svěsil ramena.

Tullus věděl, že to myslel dobře, a tak ho poplácal po rameni a odešel. Takových kluků tady bylo jako hvězd na obloze. Nemohl pomoci všem. A ani nechtěl, protože kdyby si některého pustil k tělu, neměl by nikdy klid. V každém případě jeho gesto způsobí, že se kolem něj sesypou, kdykoli přijde do vesnice, protože Hubendíra se určitě pochlubí kamarádům, jaké ho potkalo nečekané štěstí. Nebo třeba ne, pomyslel si Tullus. Čím míň lidí o tom bude vědět, tím je větší naděje, že chlapci peníze zůstanou.

Jak tak uvažoval o dětech ulice, sáhl si na měsíc a zkontroloval, že v něm není díra. Uvnitř měl poměrně dost peněz – ke Germanikově vyznamenání patřila poměrně vysoká finanční odměna. Vzhledem k tomu, že nedávno jen o vlásek unikl smrti, rozhodl se, že začne darované peníze utrácet – jen zatím netušil za co. Zbroj i výstroj měl pěknou a nepotřebovaly vyměnit. Vysoké boty měl teprve dva roky a ke starému opasku měl osobní vztah. Hlazený vitis mu sloužil jako prodloužení pravé ruky a dožije s ním až do stáří.

Podvědomě se zastavil před klenotnictvím, což ještě nikdy neudělal, a prohlížel si vystavené kousky. Většinou byly jednoduché a levné – bronzové náramky s beraní hlavou, penisem a amulety s maličkými meči, které měli legionáři v oblibě, a náhrdelníky s leštěnými kameny pro jejich ženy. Dražší ozdoby byly víc vzadu, aby je měl opatrný prodavač na očích. Další věci se vystavovaly uvnitř. Tullus váhal, jestli má vejít – copak on ví o špercích? – ale naklonil se blíž, aby si prohlédl perlové náušnice, náramky s oranžovým karneolem a různé stříbrné řetízky. Byl mrzutý, že netuší, co by se Sironě líbilo, a na to, aby se jí zeptal, byl příliš hrdý, a tak se chystal odejít.

„Pane?“ zavolal na něj majitel obchodu starý Gal s ohnutými zády a šedivými vousy. „Můžu vám nějak pomoci, pane?“

Tullus se otočil a bylo mu trapně, jako kdyby ho přistihl při krádeži. „Potřebuju nějaký dárek pro přítelkyni.“

„Slibuju, pane, že tady něco hezkého určitě najdete. Nepůjdete dál?“

Tullus by radši zaútočil proti štítové hradbě Germánů, ale chtěl pro Sironu nějaký dárek, a když zůstane venku, mohl by ho tam někdo uvidět a poznat. Už slyšel, jak si z něj ostatní centurioni dělají legraci – „Kupuješ šperky pro svou lásku?“ „Sirona tě konečně dneska připustí?“ – sehnul hlavu, aby se neudeřil o nízký překlad, a vešel.

Krám byl větší, než se zdálo zvenčí. Byla to dlouhá místnost s různými skříňkami se zásuvkami a vzadu stály pracovní stoly a u nich seděli řemeslníci. „Já dost spěchám,“ řekl, protože podle úlisného chování majitele odhadl, že má ve zvyku držet tam zákazníky, dokud si něco nekoupí.

„Váš čas je drahý, pane, já vím. Pro mě je pocta, už když přecházejíte práh,“ lichotil mu klenotník a uklonil se.

Tullus povytáhl obočí. Nebylo pochyb, že je důstojník – jeho oblečení a zbroj to každému prozradily, ale stařec neměl důvod myslet si, že je něco víc než zasloužilý optio nebo snad nižší centurion. Ale stejně bych si měl dávat pozor, pomyslel si. Kdyby klenotník tušil, jakou má hodnotu, ceny všeho by se okamžitě ztrojnásobily.

„Víte, já nemám moc peněz,“ řekl Tullus. „Ještě dlouho nebudu brát žold.“

„Tady mám krásné kousky, které uspokojí každou ženu, pane,“ odpověděl klenotník diplomaticky. „Kolik chcete utratit?“

Tohle je první krok jeho hry, napadlo Tulla, ale na takovou hru jsou potřeba dva. „Nejdřív mi ukažte zboží. A až si ho budu prohlížet, můžete mi říct cenu. Nejdřív tamty náramky.“

„Jistě, pane.“ Klenotník nedokázal skrýt zklamání.

Měl jsem pravdu, řekl si Tullus. Ten zloděj mě chce obrát. Ceny náramků – různé kousky ze stříbra, ze zlata, z achátu, červeného korálu a dokonce z jantaru – byly dost přemrštěné. Lepší to nebylo ani u náušnic a náhrdelníků. „Nechte toho,“ poručil, když klenotník přešel ke zlatému jemnému diadému s drobnými drahokamy. „Myslíte si, že jsem snad legát?“

Klenotník se úlisně usmál. „Ne, pane, jste centurion, kterého právě povýšili do první kohorty.“

„Vy mě znáte?“ zeptal se Tullus překvapeně.

Klenotník se zatvářil pobouřeně. „Jste slavný muž, pane. Tady vás všichni znají. A taky vědí, že jste přežil přepadení Vara a jeho legií. Jste hrdina, pane.“

Tullus zrudl, což se mu ani trochu nelíbilo. „Nevěřte všemu, co slyšíte.“

„Germanicus vás za to vyznamenal, pane.“

Tohle Tulla dostalo. Upřeně na obchodníka pohlédl. „Udělal jsem to, co by udělal každý.“

„Jistě, pane.“ Ač se předtím choval dost chamtivě, teď byl z jeho hlasu cítit respekt. „Samozřejmě že člověk vašeho postavení dostane pěknou slevu.“ Znovu probral kousky, které Tulla zaujaly, a snížil jejich cenu o třetinu nebo i o víc.

Tullus se zasmál, protože ho klenotníkovu představení pobavilo, a byl si jistý, že i tak na tom pěkně vydělá. Tullus poslechl svůj instinkt a znovu si prohlédl předměty, které mu padly do oka hned napoprvé, a rozhodl se pro jednoduchý, ale elegantní

náramek ze čtyř stříbrných copánků. Během krátkého, ale intenzivního smlouvání přinutil starce srazit cenu na polovic té původní, aniž by mu to nějak viditelně vadilo. Tullus byl taky spokojený, protože kdyby smlouval dál, zdržel by se déle, než měl v úmyslu.

„Vaší přítelkyni se bude líbit,“ prohlásil klenotník a vsunul náramek do měkkého koženého váčku. „Možná ji sem jednou přivedete.“

Tullus něco zavrčel, ale nebyl si jistý, jestli Sirona jeho dárek vůbec přijme, natož že z něj bude nadšená. Tohle musí zabrat víc než snaha o fyzický kontakt, napadlo ho. Nebo ne?

Ozvala se typická rána, jako když se srazí dvě hlavy, a Tullus vyhlédl ven. A skutečně, narazili do sebe dva lidé, co šli proti sobě. Oba nadávali a vzájemně se obviňovali. Tullus se o ně nezajímal, protože ani jeden nebyl voják, a chystal se zaplatit, když vtom zahlédl známou tvář. Patřila člověku, kterého neviděl mnoho měsíců, a nečekal by, že ho uvidí na téhle straně řeky. „Degmare?“ zvolal. „Jsi to ty?“

Mladý bojovník Marsů se podíval udiveně do krámu. Nebylo pochyb, že to je Degmar – Tullus by ho poznal všude – ale místo aby se k němu přihlásil, rychle zmizel do uličky naproti.

„Tady to je.“ Tullus hodil na pult několik mincí, sebral náramek a zamířil ke dveřím.

„Pane?“ ozval se za ním zmatený hlas klenotníka, když vyrazil přes zaplněnou ulici. Povozník, který musel přibrzdit voly, aby Tulla nepřejel, zaklel, ale pak si uvědomil, že to je důstojník, a přešel od nadávek k nesrozumitelnému mumlání.

Z Degmara už zbyl jenom tmavý stín daleko vepředu. Tullus zaklel. Germán má před ním náskok, a navíc je o dvacet let mladší. Neměl šanci, že Degmara dohoní nebo ho najde v bludišti postranních ulic. Přesto do té uličky vešel, ale když ucítil odporný pach lidských výkalů, rychle se zastavil a rozzlobeně si odplivl. Degmar je pryč, a kdyby šlápl do toho marastu, zuřil by ještě víc.

Sevřel dárek pro Sironu a zamířil do hostince U Vola a pluhu. Dobrá nálada ho neopustila, ale úplně klidný nebyl. Co přivedlo Degmara do Vetery a proč utekl?

Kapitola druhá

Sirona měla z nárámku velikou radost. Tullovi se ulevilo a samozřejmě ho to potěšilo. Teď se k němu chovala mnohem srdečněji, a než toho večera odešel, dovolila mu, aby ji políbil na tvář. Pyšný jako mladíček po prvním polibku zamířil do tábora a na Degmara úplně zapomněl. Druhý den ráno ho realita života a povinnosti vrátily zpátky na zem a vzpomněl si na náhodné setkání s bývalým sluhou.

Na jaře loňského roku pomohl Tullus zachránit Degmarovu rodinu, než jejich vesnici zničily legie. Nebezpečná výprava proběhla úspěšně, ale Tullus a Degmar se nerozešli v dobrém. Nečekal, že tohoto bojovníka Marsů ještě někdy uvidí – Degmar nenáviděl Řím a všechno, co ho symbolizovalo – a proto byla jeho přítomnost v osadě ještě podezřelejší. Tullus se rozhodl, že se svěří Fenestelovi, aby získal další názor. Tihle dva spolu sloužili půlku života a plně si důvěřovali.

Bydleli vedle sebe, a tak se mohli často scházet. Denně si museli předávat rozkazy shora a opakovaně bylo třeba řešit problémy s proviantními nebo vyššími důstojníky. Sdělovali si novinky z tábora i klepy. Někdy spolu jen pojedli nebo popili víno. „Jsme jako staří manželé,“ říkával Tullus a Fenestela pokaždé ironicky odpověděl: „Ale bez zábavy pod dekou.“

Druhý den ráno, krátce po budíčku, hned, jak to bylo možné, zamířil k Fenestelovým dveřím. Ten totiž musel nejdřív nekompromisně vyhnat vojáky z postele a potom následovalo mytí a snídaně. Fenestela často snídal s ostatními nižšími důstojníky, zatímco Tullus rád jedl o samotě. Jestli nebude sám, pomyslel si Tullus, když mlátil na dveře, řeknu mu to na prahu.

Když Fenestela zjistil, kdo přišel na návštěvu, usmál se. „Pojď dál,“ řekl a ustoupil mu z cesty.

„Jsi sám?“

„Jo,“ odpověděl zamračeně. „Proč?“

Tullus vešel dovnitř, aniž by mu odpověděl, a přešel očima po místnosti. Nikdo další tam nebyl. Fenestela měl stejně jako on rád jednoduché zařízení. Uprostřed pokoje stál obyčejný stůl, desková hra *latrunculi* a čtyři židle. Kromě toho tam měl dvě dřevěné truhly a věšák na zbroj. Tullova ložnice vypadala podobně.

„Nevěříte mi, *pane*?“ zeptal se Fenestela podrážděně. Vzhledem k tomu, že je spojovalo tak dlouhé přátelství a vzájemná úcta, říkal Tullovi pane, jenom když u toho byl někdo další nebo když se na něj zlobil.

„Věřím.“

„Tak co se děje?“

„Včera jsem viděl Degmara.“

„Degmara?“ zeptal se Fenestela zaskočeně. „Kde?“

„V osadě.“

„Mluvil jsi s ním?“

„Jak mě uviděl, vypařil se jako smrad.“

„To je záhada.“ Nehledě na časnou hodinu Fenestela nalil do dvou pohárů víno a jeden podal Tullovi. Neodmítl.

„Z toho nekouká nic dobrého,“ prohlásil Fenestela. „Jak jinak se to dá vysvětlit?“

„Potřebujeme si s ním promluvit.“ Tullus byl nerad, že mu Fenestela jeho podezření potvrdil.

„To se snáz řekne, než udělá,“ zamračil se znovu Fenestela. „Bude se někde schovávat nebo už se vrátil na druhý břeh.“

„Nemá smysl chodit za legátem nebo někým jiným. To, že jsem viděl jednoho Germána, není žádný důkaz.“ Tullus vypil víno do dna.

„Kde jsi ho viděl?“

Tullus zaváhal a pak se přiznal: „U klenotníka.“

„U klenotníka?“ Bylo neuvěřitelné, kolik překvapení, pobavení a ironie Fenestela dokázal vyjádřit dvěma slovy.

„Co je na tom?“ odsekl Tullus.

Fenestela se ušklíbl. „Takže tys byl u klenotníka a Degmar byl venku.“

„Jo. Proto mě hned neviděl. A když jsem na něj zavola, lekl se.“

„Víš jistě, že to nebylo proto, žes musel dokončit nákup, ať už jsi Sironě vybral cokoli?“ uchichtl se Fenestela.

„Už jsem to zaplatil,“ vykřikl Tullus a měl vztek, že je z toho v rozpacích.

„To?“ zeptal se Fenestela a tvářil se jako nevinátko.

„Náramek – jako by ti do toho něco bylo,“ odsekl Tullus. „Už ses dověděl všechno. Můžeme se teď bavit o Degmarovi?“

„Nejlepší bude vrátit se k vážnějším věcem. Další informace o Sironě z tebe můžu vytáhnout pak,“ mrkl na něj Fenestela.

„Jestli si někdy najdeš nějakou ženskou – ne že by to bylo pravděpodobné, ty mizero – pamatuj si, že o tom taky budu pořád mluvit,“ pohrozil mu Tullus.

„Nic jinýho bych ani nečekal,“ zasmál se Fenestela. „Ale zpátky k Degmarovi. Jak jsi řekl, nemá cenu chodit za některým vyšším důstojníkem.“

„Jo. Jako vždycky musíme mít oči i uši všude.“ Bylo to nepřijemné, ale moc dobře to znali. Před šesti lety, než padli Germanům do léčky, odmítl generál Varus Tullovo podezření, že je Arminius zrádce, a během následného masakru byly zničeny tři legie. A není to tak dlouho, co bývalý velitel Tullovy kohorty centurionovi neuvěřil, že místní vojáci připravují vzpou, a během několika dní se vzbouřily čtyři legie.

„Taky upozorním Pisa a tu starou partu.“

Tullus s radostí přikývl. Piso a většina mužů, které zachránil po Arminiově přepadení, byli v jeho nové centurii. Bylo proti armádním předpisům, že přešli pod něj, ale Tullus měl dost přímluvců z nejvyšších míst a přátele – mezi nimi Germanika a velitele tábora Caedicia – které o to požádal. Je pravda, že Tullus by nechtěl být novým velitelem bez Fenestely a ostatních přesunutých vojáků. Pisa, Metilia a jejich druhy měl rád, jako by to byla jeho rodina.

Fenestela mu chtěl znovu nalít, ale odmítl. „Později. Čeká nás spousta práce.“

„To vím,“ řekl Fenestela zklamaně. „Nesmíme být ve službě opilí. Nevypadalo by to před chlapy dobře.“

„Můžeme si dát trochu potom a promluvit si o Degmarovi.“

Tullus mluvil vesele, i když si dělal starosti, které Fenestela svou reakcí ještě podpořil.

Degmar je bojovník a lovec a nenávidí Řím a všechno, co s ním souvisí, a proto sem nepřišel za obchodem. Tím si byl Tullus jistý. Degmara sem přivedly zlé úmysly.

* * *

Navzdory Tullovým obavám se nestalo nic neobvyklého. Jeho muži cvičili a pochodovali a jako vždycky reptali kvůli neoblíbeným úkolům, jako je hlídka a dělání dřeva na topení, které museli odnosit do tábora. Nikdo – Tullus, Fenestela ani vojáci, které upozornili –, nespatriil Degmara nikde v osadě. Také majitelé hostinců nebo nevěstinců, jimž strčili nějakou tu minci, přísahali na smrt svých matek, že ho nezahledli. Žádnou stopu po Germánovi nenašel ani Hubendíra, který Tullovi ochotně sloužil.

Kdyby šlo o někoho jiného, Tullus by si mohl říct, že se mu to jenom zdálo, ale Degmar byl věrný obraz legionáře, kterého musel zanechat osudu před lety v Illyriku. Jeho vyděšená tvář a bolestný křik se mu vryl hluboko do paměti. To musel být Degmar. Několik dní uběhlo a nic se nestalo. V osadě byl klid, nezaznamenali žádné útoky na vojáky. Nic neobvyklého nehlásily ani hlídky vracející se z východního břehu. Arminius určitě něco chystal, ale byl stovky mil daleko na území Cherusků. Život plynul dál.

Šestého dne odpoledne už toho měl Tullus dost. Neexistoval způsob, jak zjistit, co má Degmar za lubem, a protože mu chyběly důkazy, neměl se čeho chytit. Ať měl Germán jakékoli úmysly, nejspíš už je uskutečnil. Tullus se rozhodl, že ještě jednou zajde ke klenotníkovi, aby přišel na jiné myšlenky. Sice tam možná zažije trapnou chvílku, ale touha pokročit se Sironou dál byla silnější. Už brzy ho musí pozvat k sobě do postele, a přestože neměl velké zkušenosti s dvořením, myslel si, že další dárek by nemohl škodit.

Než odešel do osady, zvažoval, jestli si nemá sundat drátěnou košili. Starý klenotník nepředstavoval nebezpečí, protože věděl, co je Tullus zač, ale jinak hrozilo, že ho někdo uvidí, jak vchází do obchodu nebo z něj vychází, a pozná ho, protože pláštěnka

mu nedokázala zakrýt celou zbroj. Vzhledem k tomu, že večer ho čekaly ještě nějaké povinnosti, se nakonec rozhodl, že si tu nepohodlnou košili nechá.

Ověřil si, že má plný měsíc, vzal si hůl a zamířil ke dveřím. Dnešní dárek se Sironě bude líbit, protože bude dražší než stříbrný náramek. Když si představil, jakou bude mít radost, málem si začal hvízdát. Pak si však uvědomil, že je pořád v pevnosti a že vysoce postavený centurion musí zachovávat jisté dekurum. A kdyby ho náhodou uslyšel Fenestela, hned by uhádl, jaký k tomu má důvod, a dělal by si z něj kvůli Sironě legraci.

* * *

Tullus byl rád, že cestou do osady nepotkal moc povědomých vojáků. To samozřejmě neznamenal, že ho nikdo neviděl – byl obecně známý – ale s tím nic nenadělal. Aspoň že počasí bylo na jeho straně. Studený vítr a husté sněžení jednak zahnal lidi dovnitř a kromě toho nebylo vidět na víc než na dvacet kroků. Rychle se šerilo a dokonce i hlavní ulice, kde bývala spousta chodců i vozů, byla skoro prázdná.

Tulla nepřekvapilo, když se před ním objevil Hubendíra, obutý do levných kožených sandálů. Pochlubil se obnošenou pláštěnkou – obojí koupil levně, řekl Tullovi pyšně – a znovu mu nabídl pomoc, kdyby ji někdy potřeboval. Tulla to dojalo a strčil mu hrst drobných. Zamířil ke klenotnictví v postranní ulici nedaleko od nového fora a mostu přes Rhenus a v uších mu ještě zněly klukovy díky. Když tam dorazil, naštěstí nikde neviděl živáčka – hlavně žádného vojáka nebo důstojníka.

Klenotník se na něj srdečně usmíval. „Příšerné počasí, pane.“

„Není moc pěkně,“ souhlasil Tullus a sundal si přilbici.

Jakmile ho obchodník poznal, rozzářil se. „Tak jste se vrátil, pane.“

„Vrátil.“ Tullus si položil přilbici na pult.

„Takže váš dárek té dámě asi udělal radost, pane.“

„Jo,“ řekl Tullus a už se necítil dobře.

„A chcete jí koupit ještě něco, pane?“

„Správně.“

„Něco...“ Klenotník přejel prsty po zásuvce před sebou a zastavil se u náramků. „... jako tyhle, pane?“

„Ne. Tentokrát chci náhrdelník nebo náušnice.“ Tullus málem řekl Nebo obojí, ale naštěstí se včas zarazil. Radši ať ten prohnaný starý kozel co nejdéle netuší, co má v úmyslu.

„Jeden můj mistr zrovna vyrobil tenhle kousek,“ řekl klenotník a vzal do ruky lesknoucí se náhrdelník ze stříbra zdobený desítkami drobných granátů. „Je moc hezký, pane.“

Tullus se ve špercích vůbec nevyznal – vždyť tady byl jenom jednou – ale ten náhrdelník byl úžasný. Granáty by se hodily k Sironiným tmavě hnědým očím, napadlo ho. „Kolik stojí?“

„Pro vás, pane, jenom padesát denárů.“

Tullus ucukl rukou. „Padesát?“

„Granáty jsou nejvyšší kvality, pane. Jejich výroba trvala dlouho a byla hodně náročná.“ Znovu šperk zvedl. „Podívejte se sám.“

„Padesát je moc,“ bránil se Tullus.

„Určitě se můžeme domluvit.“ Strčil mu náhrdelník až pod nos.

„Je krásný,“ uznal Tullus a vzal si šperk do ruky.

Ozval se charakteristický dusot cvočků a Tullus vyhlédl ven. Překvapeně sledoval, jak jdou kolem dva příslušníci pretoriánské gardy. A zaskočilo ho, že za nimi jde sám Germanicus. Guvernér měl pláštěnku a na hlavě kapuci, ale poznal se podle řezaného profilu a vysoké postavy – a podle strážců. Za ním následovala další dvojice ochránců. Potom skupinka minula úzký výklad obchodu. „Co to znamená?“ zamumlal Tullus pro sebe.

Klenotník měl dobrý sluch. „Není to poprvé, co vidím guvernéra, pane. Chodí k obchodníkovi s vínem nedaleko odtud – je nejlepší v okruhu stovky mil. Aspoň tak to majitel tvrdí. Germanicus musí mít jeho víno moc rád, protože tam chodí aspoň jednou za měsíc.“

Tullus se usmál pod vousy. Nikdy by ho nenapadlo, že Germanicus jde ochutnat víno osobně. Guvernér měl tucty sluhů, poskoků a štábních důstojníků – proč neposlal některého z nich nebo si nenechal poslat vzorky do pevností? Tullus si na to odpověděl, ještě než to domyslel. Germanicus měl tolik práce a povinností. Občasná tajná návštěva obchodníka s vínem byla únik, kousek normálního života, jaký je muži v jeho postavení odepřen. Přeju mu hodně štěstí, pomyslel si Tullus a znovu se soustředil na náhrdelník. „Je to krásný kousek, ale padesát denárů je moc.“

„Kolik byste si teda představoval, pane?“ zeptal se klenotník a přivřel oči.

„Dvacet.“ Ta cifra byla urážka, ale Tullus chtěl vidět, jak obchodník zareaguje.

„Za to bych ho nemohl prodat, pane.“ Klenotník natáhl ruce, jako by si chtěl náhrdelník vzít zpátky, ale potom si je jen trochu rozpačitě otřel o boky. „Musím vzít v úvahu cenu stříbra a granátů a plat mistrovi – za takovou cenu bych z toho neměl žádný zisk. Musím si vydělat na živobytí, pane.“

„To samozřejmě musíte. Dvacet pět.“

„Čtyřicet pět a níž nemůžu jít, pane. To je hodně velkorysá nabídka.“ Stařec se tvářil utrápeně.

„Třicet.“

„Čtyřicet dva, pane.“

„Třicet dva.“

„Ožebračujete mě, pane. Čtyřicet.“

„Třicet čtyři, to je moje poslední slovo.“

„Ne, pane.“

Tullus vrátil náhrdelník překvapenému klenotníkovi. „Děkuju,“ řekl a zamířil ke dveřím. Ušel asi do tří čtvrtin vzdálenosti, když za ním klenotník zavolal.

„Pane.“

Tullus se otočil a předstíral překvapení. „Ano?“

„Souhlasíte se třiceti osmi, pane?“

„Třicet čtyři a zaplatím na místě.“

„Nemáte slitování, pane.“ Hlasitě vzdychl. „Tak dobře.“

Tullus nedal svou spokojenost najevo. Klenotník se hodně snažil, ale s cenou nebyl nespokojený. Tullus sáhl do měšce.

Venku kdosi hlasitě kýchl a někdo další mu za to vyčínil. Znovu se tam podíval. Pod nohama jim chroupal sníh. Ty zvuky byly tak tiché, že to nemohly být okované vojenské sandály, a bylo jasné, že ti lidé našlapují opatrně. Tullovo podezření sílilo a popošel hlouběji do obchodu, aby nebyl vidět, kdyby se někdo podíval dovnitř. „K zemi!“ zasyčel na klenotníka.

„Cože?“ zeptal se zmateně.

„Skrčte se, za pult. Udělejte, co říkám!“ rozkázal mu Tullus o něco tišším hlasem, než jaký používal na přehlídce.

Klenotník vyděšeně poslechl.

Tullus, schovaný v šeru, vyhlédl z okna. Venku pořád hustě sněžilo, takže nebylo skoro vidět na obchod na druhé straně ulice, který měl zavřené dveře. Ale nachystané oštěpy v rukách devíti mužů v pláštěnkách, kteří se plížili kolem, rozeznal dobře. Byli vousatí, někteří s copánky a tvářili se divočeji než místní obyvatelé. Ať visí, jestli to nejsou germánští bojovníci. Degmar na konci byl důkazem o jejich identitě – a o jejich nekalých úmyslech.

Když pochopil, co měl Degmar v osadě za lubem, zasáhlo ho to jako blesk z čistého nebe. Prohlížel si krám obchodníka s vínem a tihle bojovníci – určitě Marsové – tady měli zabít Germanika. Museli tu čekat na guvernérovu návštěvu mnoho dní. Jejich přítomnost znamenala, že musí mít v obchodě nějakého informátora. Tullus se zděsil a řekl si v duchu: Přemýšlej. Přemýšlej, jinak Germanicus zemře.

„Máte oštěp?“ zasyčel na klenotníka.

„Oštěp, pane?“

„Právě kolem prošla skupina ozbrojenců,“ vysvětlil mu Tullus netrpělivě. „Jestli jsem se nezbláznil, chystají se zavraždit Germanika. Nemám čas jít pro pomoc a nemůžu tady stát se založenýma rukama. Máte ten mizernej oštěp nebo ne?“

„Já... oštěp. Ne, pane,“ odpověděl klenotník lítostivě. „Stal by nůž?“

„Mám svůj,“ zavrčel Tullus. „Tak koště. Musíte nějaké mít.“

Sařec konečně pochopil naléhavost situace, spěchal dozadu a vrátil se se starým koštětem. Tullus ho popadl, stoupl si na jeho konec, silně s ním zakroutil a udělal z něj násadu oštěpu. „Jděte na hlavní ulici. Najděte nějakého vojáka – jakéhokoli – a řekněte mu, že centurion Tullus z první kohorty, páté legie rozkazuje, ať jdou do obchodu s vínem. Ukažte jim směr. Řekněte jim, že jestli mají rádi svého generála Germanika, ať si prospíší.“

Klenotník před rozzuřeným Tullem ucouvl. „Co když žádné vojáky nenajdu, pane? Co když mě nikdo nebude poslouchat?“

Tullus ho chytil za ruku. „Sakra, tohle je vojenská osada. Legionáři budou v hospodách a v krámech. Když budete muset, tak křičte – je mi to jedno, pokud najdete pomoc. Rozumíte?“

„To mě bolí, pane,“ zasténal klenotník.

„Jestli neuděláte, co říkám, bude to ještě horší.“

Ta pohrůžka klenotníka probrala. „Najít vojáky. Je to rozkaz centuriona Tulla. Jít za obchodníkem s vínem. Zachránit Germanika.“

„Přesně tak.“ Tullus ho pustil. „Jděte. Rychle!“

„Ale můj obchod, moje šperky – vykradou mě.“

„Nemáte vzadu mistry? Nebo rodinu?“

„Jenom manželku, pane. Dělníci šli domů.“

„Tak jí ty hlupáku řekni, ať zavře. Hni sebou!“ Tullus do něj strčil. Už nemohl čekat. Po špičkách šel ke dveřím a v ruce svíral koště. Kradmo se rozhlédl po ulici, ale v hustém sněžení toho moc neodhalil – viděl jen asi na deset kroků. „Jak daleko je obchod s vínem?“ křikl přes rameno.

„Asi tak pětadvacet kroků, pane,“ dostal odpověď. „Na stejné straně jako můj krám.“

Uvědomil si, že přilbice by ho prozradila, a proto ji tam nechal. Sundal si pláštěnku a vyšel na ulici. Srdce mu bušilo jako zvon. To, co dělá, je šílenství – než tam dorazí, Germanikovi strážci by klidně mohli být mrtví. Jeden postarší centurion s koštětem a mečem by nedokázal zatočit s devíti mladými bojovníky, jako by člověk nezabránil slunci, aby ráno vyšlo.

Nedokázal však tady nečinně stát. Jestli se nechce propadnout hanbou. Germanicus je jeho velitel a význačný člen císařské rodiny. A navíc Tullovi důvěřoval jako jeden z mála a pozvedl ho z úplného dna. Dlužím ti za svůj život, Germaniku, pomyslel si a vyrazil za bojovníky.

Jestli má svůj dluh splatit smrtí, ať se tak stane.

Kapitola třetí

V osadě Marsů, asi sto mil na východ od Vetery, se Arminius a jeho zástupce Maelo brodili sněhem do chýše náčelníka. Vesnice ležela ve tmě, kterou částečně narušovalo zlaté světlo jejich pochodní. Dorazili tam s dvacítkou bojovníků asi před hodinou, právě když zapadalo slunce. Neměli to sem z domova daleko – kmeny Cherusků a Marsů spolu sousedily – ale za tak nepříznivých podmínek se cesta poněkud protáhla.

„Myslíš, že tady budou všichni?“ zeptal se Maelo. Jeho popis – střední postava, dlouhé hnědé vlasy a typický plnovous – by se hodil na libovolného bojovníka z různých kmenů. Tohle však byl zkušený a nebezpečný válečník, který se jen tak něčeho nelek. Jeho meč zabil víc mužů než Arminiův, a to už je co říct. „Usipeti to sem mají o dost dál než my a nikomu se v téhle roční době nechce putovat tak daleko od ohniště,“ namítl.

„V zimě se má slavit a smilnit,“ připomněl Arminius staré úsloví. Urostlý náčelník Cherusků byl muž v nejlepších letech, velice hezký, měl pronikavé šedé oči, černé vlasy a černý plnovous. Podle kabátu z medvědí kůže, nákladného šatu, stříbrem zdobeného bandalíru a kvalitního dlouhého meče *spatha*, který používalo římské jezdecktvo, se okamžitě poznalo, že to je náčelník. „Určitě dorazí. Důvod, proč jsem tohle shromáždění svolal, je velice závažný. Na jaře Germanicus zase přejde řeku a jeho armáda bude stejně početná jako letos, možná ještě větší. Jestli nechceme připustit, aby postupně všechny kmeny vyhladili, musíme se na to dobře připravit.“

Maelo přikývl. Tohle probírali už mockrát. „Mluvil jsi už s Inguiomerem?“

„Hned jak jsme dorazili.“ Arminiův strýc přijel do osady den předtím, a i když byl Arminius po cestě unavený, okamžitě za ním zašel. Inguiomerus byl náčelníkem jedné části kmene Cherusků, a ačkoli se jeho bojovníci v létě přidali k Arminiově armádě, na konci tažení naplánoval zoufalý pokus o útok na římský tábor. Arminius se s ním dlouho a tvrdě dohadoval, protože s tím nesouhlasil, ale Inguiomerův názor zvítězil. Skončilo to katastrofou a zbytečně zemřely tisíce germánských bojovníků. Inguiomerus poté uznal, že příště by měl jejich bojovníky vést Arminius. Tohle setkání bylo první od chvíle, co se poražení příslušníci kmenů vrátili zlomení do svých vesnic. Nemá-li se situace zopakovat, bylo zásadní, aby Inguiomerus svůj názor nezměnil.

„No a?“ zeptal se Maelo.

„Strýc se mi chce i nadále podřídit,“ řekl Arminius. „Odpřísáhl to a já mu věřím.“

Maelo se usmál. „To je povzbudivá zpráva. Když sečteme jeho a naše bojovníky, dohromady to dá osm tisíc kopiníků. A s Marsy to bude celkem deset, možná jedenáct tisíc.“

„Není jisté, že se k nám ostatní kmeny přidají,“ krotil jeho nadšení Arminius. „Nebo že když se přidají, poslechnou mě. Vzpomeň si na loňské léto...“

Maelo položil Arminiovi ruku na rameno. „Už dost.“

Většinu mužů, kteří by si tohle dovolili, by čekala smrt, jenže Maelo byl Arminiův nejoddanější stoupenec a jeden z nejstarších přátel – vlastně jediný přítel. I tak se na něj zle podíval. „Co máš na srdci?“

„Taky jsem si vzpomněl, jak se náčelníci chovali. Nechtěli tě poslechnout. Pořád se hádali a půlka z nich chtěla taky velet. I když je to otravné, takhle se našinci chovají. Nakonec se nechali vést Inguiomerem, ale nebyl to útok proti našemu kmeni ani tě nechtěli zabít – jen zkrátka bojovali proti Římu. Všichni! Nenávidí tu říši stejně jako ty.“

„Stejně jako já?“ zasmál se Arminius trpce. „Kolik z nich ztratilo manželku a dítě? Kolika z nich odvedli Římani rodinu?“

„Spousta jich ztratila ženu, dítě nebo dokonce padli v osadách, které zničily legie.“

Arminius ho neposlouchal. „Už nikdy jsem Thusneldu neviděl, neviděl jsem, jak moje dítě roste. Proklínám toho chytrýho

všiváka Germanika!“ Právě římského generála napadlo loni na jaře unést jeho těhotnou ženu.

Maelo ho stiskl silněji. „Každý den lituju, že jsou pryč, Arminie, a vím, že moje bolest není nic ve srovnání s tvou. Když se necháš vést žalem a vztekem, neuspějeme. Náčelníci potřebujou pevného vůdce, rozhodného muže s jasným cílem.“

Arminius se zhluboka nadechl studeného vzduchu a zahleděl se na zářící hvězdy nad sebou. Někde v Itálii by Thusnelda mohla držet v náručí naše dítě a dívat se na stejnou oblohu, napadlo ho. I když to bylo smutné, uklidnilo ho to. Nejsou mrtví. Buď zdravá, lásko, pomyslel si. Postarej se o moje dítě. Jednoho dne vás zase uvidím.

Vydechl a usmál se. Nijak příjemně. „Pohřbím svou bolest hluboko v duši a náčelníci poslechnou mou radu. Půjdou se mnou.“ Zvedl ruku, aby Maela zarazil. „Neboj se. Budu se chovat jako jeden z nich, a ne jako jejich velitel nebo král. Budu první mezi sobě rovnými.“

„Díky bohům. Zdravý rozum ti zůstal, Arminie. Stejně jako ostrý jazyk,“ řekl Maelo a ve světle louče se mu zablýskly zuby.

Pohlédli si do očí. „Děkuju,“ řekl Arminius.

„Je to Arminius?“ zeptal se ze tmy povědomý hlas. „A s ním to musí být Maelo.“

„Jsme to my. Ukaž se,“ zavolal Arminius.

Jak se ten člověk blížil, pod nohama mu kroupal sníh. Neměl louč, takže se jeho totožnost odhalila, až když se dostal do světla od louče Arminiovy a Maelovy. Byl podsaditý, měl copánky a hranatou bradu a vedl kmen Angrivariů. Často s Arminiem souhlasil a byl statečný, schopný a mazanější než většina ostatních. „Rád vás vidím,“ řekl Horsa a podal jim masitou tlapu.

„Taky tě rád vidím,“ odpověděl Arminius a pevně mu stiskl ruku. Maelo popošel a udělal totéž. „Jaká byla cesta?“ zeptal se Arminius. Horský kmen žil skoro sto mil na severu.

„Dlouhá. Studená. Nepříjemná. Zadek mě ještě bolí od sezení na koni, ale jsem tady.“ Horsa se srdečně zasmál. „Mallovendovi sluhové mi prozradili, že už pečes šest setat a má třikrát víc sudů dobrého piva. Proč už tam nejste?“ Ukázal na chýši, která stála kousek od nich.

Arminius neměl v úmyslu svěřit se mu, o čem s Maelem mlu-

vili. „Slyšeli jsme tě, jak se tady potuluješ a děláš rámus jako rozzuřený býk, a tak jsme chtěli zjistit, kdo to je,“ zažertoval.

„Dej si pozor na jazyk,“ zasmál se Horsa. Jestli poznal, že Arminius nemluví pravdu, nedal to najevo. „Je hloupost stát venku, ne? Zmrzíme na kost.“

Maelo došel k chýši jako první a rozrazil dveře. Dýchl na ně teplý a trochu zatuchlý vzduch a různé pachy – některé příjemné, jiné méně. Podle hluku se dalo poznat, že tu je velká spousta lidí. Uvnitř hrála hudba a byl slyšet hlasitý hovor. Děti výskaly a smály se a jedno nespokojeně plakalo. Od kotců s dobyt看em se nesly tiché zvuky.

Jak bylo zvykem, rodina žila a spala na jednom konci chýše a jejich dobytek byl zavřený na druhém spolu se zásobami sena, pšenice a ječmene. Z držáků na stěnách svítily louče a z ohňů v části, kde se vařilo, sálalo teplo a vycházela odtud lákavá vůně pečeného vepřového. V hlavní otevřené části domu se u dlouhého dubového stolu uprostřed mačkala spousta mužů, žen i dětí. Ve středu stolu byl otvor a z něho se tyčil jeden ze zlatých orlů, které sebrali Varovým legiím. Tato impozantní a úžas budící bojová zástava byla výmluvným dokladem toho, co germánské kmeny provedly Římu.

Bylo chytré umístit orla všem na očích, napadlo Arminia. Neexistuje lepší důkaz o našem úspěchu.

Všechna místa u stolu obsadili náčelníci a nejstatečnější bojovníci a v čele seděl Mallovendus, který vládl nejen této osadě, ale i největší části kmene Marsů. Byl silný jako býk, měl drsné rysy a hustou hřívu rezavých vlasů. Právě zápolil v páce s jedním ze svých přívrženců, který byl skoro stejně hřmotný jako on.

Arminius zamířil rovnou k Mallovendovi. Ne vždycky spolu souhlasili, ale náčelník Marsů byl zapřísáhlý nepřítel Říma a jeho bojovníci byli stateční a houževnatí válečníci. Neví se, jestli to bylo kvůli orlovi, kterého Arminius Marsům daroval, každopádně Germanicus napadl na podzim jejich kmen, tisíce jich pobil a mnoho osad srovnal se zemí. Tento kmen pak bojoval proti Římanům dál a prohrál. Mallovendus toužil po pomstě, a proto souhlasil, že uspořádá toto setkání, a ujistil Arminia, že na jaře se k němu jeho muži přidají. Marsů však nebylo dost, ani když se spojili s vojskem Arminia a Inguiomera. Má-li

Arminius zničit Germanikovu obrovskou armádu, potřeboval by veškeré bojovníky v okruhu dvě stě mil nebo ještě víc.

„Mallovende!“ zvolal.

Náčelník Marsů otočil hlavu a okamžitě zaklel. Jenže už bylo pozdě. Soupeř mu s vítězoslavným pokřikem přitiskl ruku ke stolu. „Vedu dva jedna,“ řekl a druhou ruku zvedl do výšky.

„Vyrušil mě,“ bránil se Mallovendus.

„Peníze jsou moje,“ nedal se bojovník.

Arminius sledoval, jak Mallovendus ochotně platí. Potěšený bojovník mu připil na zdraví a odpotácel se k přátelům. Na jeho místo okamžitě zasedl další muž a Mallovendus se podíval částečně omluvně a částečně pobaveně na Arminia. „Počkej chvílku,“ zavolal.

Arminius, Maelo a Horsa se postavili vedle sudu s pivem. S poháry v rukách sledovali, jak Mallovendus zápolí s novým soupeřem.

„Tak mě napadlo, jestli neprohrál schválně,“ zamumlal Arminius, když Mallovendus přitiskl bojovníkovi ruku ke stolu.

Maelo se ušklíbl. „Aby si udržel jejich přízeň?“

„Nebylo by to poprvé, kdy někdo takovou věc udělal,“ namítl Horsa.

Arminius přikývl. V každém kmeni bojovníci poslouchali své náčelníky, protože si jich vážili, a ne proto, že jim k tomu dali právo bohové. Využití různých fint – jako například nechat člověka vyhrát v páce – byl jen další způsob, jak si získat respekt.

Druhé kolo vyhrál Mallovendus lehce a jeho soupeř ho proklel. To nebylo nic výjimečného a Mallovendus mu nezůstal nic dlužný. Potom vzal bojovníka kolem krku a řekl mu, že jestli chce svého náčelníka porazit, musí tvrdě trénovat. Bojovník se schlíple vrátil ke kamarádům a ti si z něj dělali legraci.

Arminius si uvědomil, že tahle scéna je typickým příkladem rozdílů mezi jeho lidmi a Římany. Žádný legionář by se neopovážil vyzvat svého velícího důstojníka na takový zápas, natož ho porazit, jako to udělal ten první bojovník, a požadovat tak agresivně svou výhru. Pokud však jde o rozkaz, každý legionář by šel na konec světa, snášel by nepříznivé podmínky a bojoval by proti nepřítelům, den za dnem, měsíc za měsícem. Římané jsou hrozní a neústupní nepřátelé, jdoucí za jedním cílem, a jak Germanikova tažení ukazují, baží po pomstě.

Příslušníci Arminiova kmene byli stateční a nezdolní bojovníci, ale měli příliš horké hlavy a chyběla jim disciplína Římanů. Taky si nenechali poradit, ani když to bylo k jejich prospěchu. Je to tak, jak to je, uzavřel Arminius zachmuřeně. A nedá se s tím nic dělat. Jenom to co nejlíp využít, jako se mu to podařilo před šesti lety.

Mallovendus se otočil k Arminiovi a pozvedl pohár.

„Zdravím tě!“ vykřikl Arminius důrazně. „Děkuju, žes mě pozval do svého domu.“

„Vítám tě!“ Mallovendus vstal. „Vidím, že s tebou přišel i Maelo a Horsa, nejlepší náčelník, jakého Angrivariové za posledních víc než dvacet let měli. Všechny vás vítám.“ Ukázal palcem na bojovníky po obou stranách a rozkřikl se: „Udělejte místo! U mého stolu nebude žádný host stát.“

Ti čtyři si spolu podali ruce a pak se na vyzvání hostitele posadili. Arminius na nejčestnější místo po Mallovendově pravici a Horsa po jeho levici. Napravo od Arminia seděl náčelník Inguiomerus a Maelo se usadil vedle Inguiomera z druhé strany. Všichni přítomní viděli, jak jsou jednotní.

Sluhové před nově příchozí ihned postavili džbány s pivem. Na Mallovendův pokyn si náčelníci připili na zdraví. Potom se napili na vítězství svých bojovníků a na smrt Germanika a jeho vojáků. Požádali o přízeň bohů, jako tomu bylo v minulých letech, kdy seslali na zem bouře a lijáky, a taky si na to připili. Vzpomněli na mrtvé, kteří padli v boji proti Římanům, a spláchli to čtvrtým pohárem.

Když dopili, Mallovendus hlasitě říhl a bouchl do stolu. „U Donarova vousu, jak rád tě vidím, Arminie. I tebe,“ řekl Horsovi. „Oba musíte mít hlad jako vlk. Já teda jo. Ještě někdo má hlad?“ Mallovendus se usmíval, když hlasitě souhlasili, a rozhlížel se, kde je nějaký sluha. „Noste jídlo! Jedno sele už musí být hotové.“

Arminius zaznamenal, že je Horsa zabraný do hovoru s náčelníkem po levici, což byl vyzáblý muž, který vedl část kmene Usipetů. Arminius neměl Gerulfa rád. Vždycky jako první odmítl jeho názor a jako první předložil svoje plány, často ukrývající velké riziko pro všechny zúčastněné. Nikdy zřejmě nepochopil Arminioův záměr – ukončit jednou provždy nadvládu

Říma nad germánskými kmeny tím, že mu ušetří další drtivou porážku.

„... cesta?“

Arminius znovu pohlédl na Mallovida. „Cože?“

„Jaká byla cesta?“

„Jak se dalo čekat. Dlouhá a únavná.“

„Poprvé jsi mě neslyšel. Už máš dost?“

„Jasně že ne.“

„To je dobře. Už jsem se lekl, že jsi změknu,“ řekl Mallovidus a znovu Arminiovi nalil. „Tak to vypij.“

Arminius předstíral, že se napil zhluboka, ale ve skutečnosti si dal jenom doušek. Pivo bylo dobré, silné a zemité, ale nebylo moudré začít hned zprudka. Nejdřív se bude jíst a popíjet a zpívat a teprve potom začnou rokovat. Ještě dlouhé hodiny nebude moct přednést svůj návrh. Bylo v sázce příliš mnoho, a tak nechtěl riskovat, že až na to dojde, bude opilý.

„Kněží předpovídají, že tahle zima bude nejmrazivější za mnoho let,“ řekl Mallovidus. Poplácal Arminia po zádech tak mocně, až si rozlil pivo. „Možná tu budete muset nějakou dobu zůstat.“

Bohové, jen to ne, pomyslel si Arminius. I když byla cesta obtížná, tenhle měsíc si vyhradil na návštěvy náčelníků, aby je získal na svou stranu. Potřeboval, aby jeho vojsko bylo na začátku jara připravené. „Měl bych spoustu času na trénink páky,“ zasmál se. „A taky máš výborné pivo.“

„Neměl bys prázdnou postel,“ řekl Mallovidus, lišácky se usmál a kývl hlavou směrem k pohledné ženě s velkými prsy, která sklízela ze stolu poháry. „Cos přišel, nespustí z tebe oči. Všiml sis toho?“

„Nevšiml,“ odpověděl Arminius a překvapilo ho, že mu to udělalo radost. Nespál s nikým od Thusneldina únosu – po pravdě řečeno nechtěl. Pocítil tlak ve slabínách a musel si přiznat, že potřeby těla jsou jiné než potřeby duše. „Kdo to je?“

„Vdova po dobrém bojovníkovi, který v létě padl. Je zásadová – ví, co chce, a na nic se neptá. Já sám bych si dal říct, ale“ – Mallovidus ukázal na svou baculatou hezku manželku – „ona má oči jako ostříž. Dověděla by se, co jsem provedl, ještě než bych vystříkl semeno. A dala by mi pár facek a měl bych to pořádně na talíři.“

„Už jsi jí někdy zahrnul?“

Mallovendus se potouchle usmál. „A který chlap ne?“

„Já ne,“ řekl Arminius po pravdě.

Mallovendus si ho překvapeně prohlížel. „Jak dlouho jsi byl s Thusneldou?“

„Dva roky.“

„Tos byl ještě zamilovaný. Ale kdybys strávil s jednou ženskou deset nebo dvanáct let a měl s ní kopy dětí, začal by ses taky poohlížet jinde. Tak to na světě chodí.“

„Možná jo,“ řekl Arminius a díval se do stolu.

Mallovendus mu znovu nalil. „Hrozná věc přijít takhle o manželku.“

„Jo.“ Arminius přemohl smutek a pokračoval neutrálním tónem. „Ale nejsem v tom sám. Tví lidé v létě tolik trpěli a není tu nikdo, komu by nezemřel někdo blízký.“

„To máš pravdu,“ souhlasil Mallovendus zachmuřeně.

„Jediný důvod, proč jsem tady, je domluva o válce proti Římu,“ prohlásil Arminius a podíval se na přitažlivou vdovu. „Tím nechci říct, že bych neuvítal další činnosti, až se domluvíme.“

„Ty jseš člověk podle mého gusta. Nejdřív se najíme a napijeme a pak si promluvíme. Až připravíme podrobnosti, můžeš se věnovat soukromým zájmům,“ řekl Mallovendus a mrkl na něj. Oba se zasmáli a Arminius znovu zabloudil očima na vdovu. Vrhla na něj výmluvný pohled, který tolik sliboval. „Vidíš?“ pobídl ho Mallovendus. „Dneska v noci budeš mít štěstí.“ Popleskal Arminia po zádech a šel se vymočít.

Arminius měl po náladě, když se podíval na Gerulfa, jehož huhňavý hlas přehlušil hluk v místnosti. „Už jsi vymyslel, jak nám budeš zase poroučet, Arminie?“

„Kvůli tomu tady nejsem,“ odpověděl Arminius zdvořile. „Přijeli jsme sem domluvit válku proti Římu.“

„To říkáš ty,“ zamračil se Gerulf. „Ale člověk se nedokáže změnit, i když se o to snaží. Znáš tě. Chtěl jsi vládnout kmenům od začátku a bude to tak vždycky.“

„To není pravda,“ zalhal Arminius a modlil se, ať si toho nevšimne Horsa, který je poslouchal.

„Není to pravda?“ vysmíval se mu Gerulf.

„Ne,“ bránil se Arminius a zuřil, že ho náčelník Usipetů tak snadno prokoukl. Zatímco jeho prvořadý cíl byl porazit Římany,

také snil o tom, že bude vládnout všem kmenům. „Jsem tu kvůli Germanikovi. Je to nebezpečný nepřítel s ohromnou armádou. Když se proti němu nespojíme, všechny nás dřív či později zotročí.“

Gerulf se jízlivě usmál a hned si začal povídat s Horsou.

Arminius se díval do poháru a znovu dostal strach.

Copak jeho koalice skončí, dřív než ji domluví?

Kapitola čtvrtá

Tullus musel mhouřit oči, protože ho bodavé sněhové vločky šlehalý do tváří. Byla krutá zima – zbroj měl úplně ledovou a kůži na rukách a na nohách necítil – ale nemusel jít daleko a líp by se mu bojovalo bez pláštěnky, která brání v pohybu.

Pečlivě počítal kroky. Osm a pořád neviděl vchod do obchodu s vínem. Dvanáct a rozeznal tmavý obrys dveří a v něm cosi – instinkt mu napověděl, že to bude germánská hlídka. Zůstal tam jenom jeden, pomyslel si, protože Germáni potřebují co nejvíc lidí, aby přemohli dobře vycvičené osobní strážce. Svíral násadu od koštěte, jako kdyby byl kulhavý stařec, a doufal, že jeho zbroj nebude v šeru a sněžení vidět. Popošel další tři kroky, pak čtyři, pět, šest.

„Jdi si po svých!“ křikl strážce špatnou latinou.

Bohové, to je Degmar, uvědomil si Tullus, popadl násadu oběma rukama a co nejrychleji k němu spěchal.

Degmar zvedl kopí příliš pomalu, takže nezabránil Tullovi, aby mu přitiskl násadu na krk. Nůž prolétl Tullovi tak těsně kolem levého ucha, že ucítil závan vzduchu, a pak Degmara přimáčkkl ke zdi, až zalapal po dechu. Vytřeštil překvapením oči, ale bojoval jako divý. Brzy však kopí pustil, aby mohl odstrčit násadu. Tullus ho zamračeně tiskl dál a věděl, že má jen jednu možnost. Kdyby se Degmar vysvobodil, způsobil by povyk. I kdyby Tullus uspěl, nejdůležitější je čas. Germanicus by už mohl být mrtvý. „Myslel jsem si, že jsi lepší člověk, Degmare,“ zasyčel. „Zavraždit člověka, když si kupuje víno?“

Degmar ohrnul rty a vyplázl koneček růžového jazyka, ale nemohl odpovědět.

Kdo jsem, že ho urážím? pomyslel si Tullus. Napadli jsme jeho vesnici za svítání, ráno po velké slavnosti. Jeho lidi – hlavně ženy a děti – neměli šanci uniknout. Nedokázal se na Degmara dívat, ale musel pokračovat v tom, co dělal. Naštěstí našel další síly. Zatlačil ještě mocněji a po několika vteřinách bojovníkovi vyhasl pohled a obrátil oči v sloup. Celé tělo mu ochablo.

Ať už měl Degmar sebestopadnější úmysl, Tullus tohoto bojovníka Marsů nechťel zabít. Báł se, že to udělal, a pomalu ho položil. Pociťil podivnou úlevu, když mu na pohmožděném krku nahmatal silný tep.

Boj začal – zevnitř se ozývaly vzrušené hlasy, rachot zbraní a bolestný křik. Tullus se pomodlil k Fortuně, ať nejde moc pozdě. Co by dal za to, kdyby měl po boku Fenestelu. A taky Pisa a Metilia. Jenže tady nejsou, vztekal se v duchu. Jsi tady sám a je jich na tebe přesila. A Germanicus tě potřebuje. Soustřed se.

První oběť našel za pultem uvnitř krámu. Mladý vousatý muž v hrubě tkané haleně a kalhotách ležel na zádech, na tváři mu zůstal překvapený výraz a na krku měl hlubokou ránu. Kolem něj tratoliště krve, která se mu nasákla do šatů a zaplnila spáry mezi dlaždicemi na zemi.

Chudák, pomyslel si Tullus a šel po špičkách k pootevřeným dveřím, které podle něj vedly do skladiště a do bytu obchodníka. Nahlédl dovnitř. Kolem stěn ležely amfory, uložené ve speciálních rámech a obalené slámou. Další stály: malé, střední, velké a obrovské. Uprostřed místnosti byl stůl se dvěma židlemi a na něm několik džbánek a tucet pohárů, což byl důkaz, že se tu ochutnávalo víno. Olejové lampy, které visely na bronzových stojanech, vydávaly spoustu světla. Povalovala se tu pouze čtyři těla – obchodníka, jak usoudil Tullus podle velkého břicha a pěkných šatů, a také dvou pretoriánů a jednoho Germána.

Sedm na tři, blesklo Tullovi hlavou. To je drtivá převaha.

Kradl se ke dveřím na druhé straně, násadu pořád v ruce. Nebyla to žádná zbraň, ale byla dost dlouhá, takže by mohl vyřídít dalšího bojovníka, než by stihl tasit meč. Spousta rudých kapiček na zemi prozrazovala, že přinejmenším jeden člověk byl zraněný. Ať to je Germán, prosil Tullus a přepadl ho strach,

jestli nepřišel moc pozdě. Pokračoval do chodby, kde napočítal sedmery dveře, na každé straně troje a poslední na konci. Další mrtvola, Germána, ležela deset kroků od něj. Jelikož za ním nevedla žádná krvavá stopa, usoudil, že to krvácel on. Teď je to šest na tři – pořád přesila, uvažoval. Mnohem hlasitější zvuky boje se ozývaly z konce chodby. Dvoje dveře, co měl nejbližší, byly zavřené. Pomyslel si, že za nimi nikdo není, a spěchal chodbou dál. Další dvoje zavřené dveře, takže zbývaly troje. Všechny byly otevřené, ale neviděl, jestli uvnitř někdo je.

„Degmare! Přiveďte Degmara!“ křikl kdosi z pokoje na konci chodby rodným jazykem. Pak zaslechl kroky.

Tullus se rozběhl, ale našlapoval zlehka. Všichni bojovníci byli pravděpodobně pospolu – nezbylo mu než doufat. Aby využil momentu překvapení, musel projít kolem otevřených dveří a dostat se k těm posledním jako první. Už nebyl nejmladší a modlil se, ať je blíž než ten, kdo půjde pro Degmara. Deset kroků, pak patnáct a dvacet a Tullus prošel kolem pootevřených dveří a zastavil se na straně, kde jsou panty. Co nejtíšeji a nejrychleji opřel násadu o zeď a tasil meč.

„PŘIVEĎ DEGMARA!“

„Už jdu, už jdu,“ zabručel další hlas na druhé straně dveří.

Tullus zatajil dech, zvedl meč do výšky ramen a namířil ho špičkou dopředu.

Panty zavrzaly, dveře se otevřely dokořán a do chodby vyšel zavalitý světlavý bojovník. Periferním viděním zaznamenal, že tam někdo je, a otočil se. Tullův meč mu pronikl do hrdla a zase vyklouzl. Bylo po něm. Tullus chytil muže za košili a stáhl ho na zem, právě když mu meč vyklouzl. Vystříkla krev a potřísnila Tullovi spodek drátěné košile a tuniky i nohy. Pět na tři, spočítal. Ne, pět na čtyři, včetně mě. Jeho radost, že se síly vyrovnávají, netrvala dlouho. Počítal jen odhadem a bylo pravděpodobné, že zemřelo víc Germanikových ochránců.

Pravda se vyjevila, když se Tullus podíval do dalšího pokoje. Jeden pretorián ležel opodál a měl mnohočetné bodné rány na krku a ve slabinách. Byly smrtelné. Zase pět na tři, počítal Tullus ustaraně. Špatně osvětlený sklad byl plný amfor. Na hrdle měly vyleptané nebo vyražené označení výrobce – ty nejbližší k němu pocházely z části Iberie, proslavené vynikajícím